2024/1496

28.5.2024

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2024/1496,

27. mai 2024,

millega muudetakse otsust 2013/255/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Süürias

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 29,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu võttis 31. mail 2013 vastu otsuse 2013/255/ÜVJP [1].

(2) Nõukogu on endiselt sügavalt mures olukorra pärast Süürias. Rohkem kui 13 aastat kestnud konflikt Süürias ei ole kaugeltki lõppemas ning on jätkuvalt kannatuste ja ebastabiilsuse allikaks. 6. veebruaril 2023 aset leidnud traagiline maavärin halvendas rasket humanitaarolukorda riigis ja suurendas Süüria elanikkonna vajadusi.

(3) Nõukogu tuletab meelde, et liidu piiravad meetmed, sealhulgas need, mis on võetud seoses olukorraga Süürias, ei ole mõeldud takistama humanitaarabi, sealhulgas arstiabi andmist. Süüria olukorra tõttu võetud piiravad meetmed ei piira liidu ja Süüria vahelist kaubandust enamikus sektorites, sealhulgas toidu ja ravimite sektoris. Lisaks on üksikmeetmete puhul kehtestatud erijuhud, mis võimaldavad teha rahalised vahendid ja majandusressursid loetellu kantud isikutele ja üksustele kättesaadavaks, kui need rahalised vahendid või majandusressursid on vajalikud üksnes selleks, et anda Süürias humanitaarabi või abistada Süüria tsiviilelanikke. Teatavatel juhtudel on vaja asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse eelnevat luba.

(4) Oma 20. mai 2021. aasta järeldustes, mis käsitlevad komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule ELi humanitaartegevuse kohta: uued väljakutsed, samad põhimõtted, kinnitas nõukogu taas oma pühendumust vältida, ja kui see ei ole võimalik, siis võimalikult suures ulatuses leevendada, liidu piiravate meetmete võimalikku soovimatut negatiivset mõju põhimõttekindlale humanitaartegevusele. Nõukogu kordas, et liidu piiravad meetmed on kooskõlas kõigi rahvusvahelisest õigusest, eelkõige inimõigusi käsitlevast rahvusvahelisest õigusest, rahvusvahelisest humanitaarõigusest ja rahvusvahelisest pagulasõigusest tulenevate kohustustega. Nõukogu rõhutas humanitaarpõhimõtete ja rahvusvahelise humanitaarõiguse täieliku järgimise tähtsust liidu sanktsioonide poliitikas, sealhulgas lisades vajaduse korral järjepidevalt piiravate meetmete režiimidesse humanitaarkaalutlustel põhinevaid erijuhte ning tagades tõhusa raamistiku selliste erijuhtude kasutamiseks humanitaarorganisatsioonide poolt.

(5) ÜRO Julgeolekunõukogu võttis 9. detsembril 2022 vastu ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2664 (2022), milles tuletas meelde oma varasemaid resolutsioone, mille alusel kohaldatakse sanktsioonimeetmeid vastusena rahvusvahelist rahu ja julgeolekut ähvardavatele ohtudele, ning rõhutas, et ÜRO liikmesriikide võetud meetmed sanktsioonide rakendamiseks peavad olema kooskõlas nende rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustustega ning et selliste meetmete eesmärk ei ole tekitada ebasoodsaid humanitaartagajärgi tsiviilelanikele ega ebasoodsaid tagajärgi humanitaartegevusele või selle elluviijatele. ÜRO Julgeolekunõukogu otsustas resolutsiooni 2664 (2022) punktis 1, et teatavate osalejate poolt rahaliste vahendite, muu finantsvara või majandusressursside eraldamine, töötlemine või maksmine või kaupade ja teenuste pakkumine, mis on vajalik humanitaarabi õigel ajal kohaletoimetamiseks või inimeste põhivajaduste rahuldamist toetava muu tegevuse toetamiseks, on lubatud ja ei kujuta endast ÜRO Julgeolekunõukogu või selle sanktsioonide komiteede kehtestatud varade külmutamise rikkumist.

[1] Nõukogu 31. mai 2013. aasta otsus 2013/255/ÜVJP, mis käsitleb Süüria vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT L 147, 1.6.2013, lk 14).

(6) Nõukogu võttis 14. veebruaril 2023 vastu otsuse (ÜVJP) 2023/338, ([2]) millega kehtestati ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2664 (2022) kohane humanitaarkaalutlustel põhinev vabastus seoses liidu piiravate meetmete režiimidega, millega rakendatakse meetmeid, mida võetakse ÜRO Julgeolekunõukogu või selle sanktsioonide komiteede otsuste alusel. Nõukogu võttis 31. märtsil 2023 vastu otsuse (ÜVJP) 2023/726, ([3]) millega kehtestati ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2664 (2022) kohane humanitaarkaalutlustel põhinev vabastus seoses liidu piiravate meetmete režiimidega, millega rakendatakse meetmeid, mida võetakse ÜRO Julgeolekunõukogu või selle sanktsioonide komiteede otsuste alusel, ning täiendavate meetmetega, mida võetakse nõukogu otsuste alusel. Nõukogu võttis 27. novembril 2023 vastu otsuse (ÜVJP) 2023/2686, ([4]) millega kehtestati teatavates liidu piiravate meetmete režiimides humanitaarkaalutlustel põhinev vabastus ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 2664 (2022) osutatud osalejate jaoks, organisatsioonide ja asutuste jaoks, millele liit on andnud humanitaarpartnerluse tunnistuse, organisatsioonide ja asutuste jaoks, mille on sertifitseerinud või mida on tunnustanud mõni liikmesriik, ning liikmesriikide spetsialiseeritud asutuste jaoks.

(7) Nõukogu võttis 23. veebruaril 2023 vastu otsuse (ÜVJP) 2023/408, ([5]) millega kehtestati loetellu kantud füüsiliste või juriidiliste isikute ja üksuste varade külmutamise ning neile rahaliste vahendite ja majandusressursside kättesaadavaks tegemise piirangute suhtes vabastus selliste rahvusvaheliste organisatsioonide ja teatavate kindlaksmääratud kategooriate isikute huvides, kes osalevad humanitaartegevuses, kehtivusega esialgu kuus kuud kuni 24. augustini 2023. Nõukogu võttis 14. juulil 2023 vastu otsuse (ÜVJP) 2023/1467, ([6]) millega pikendati seda vabastust 24. veebruarini 2024. Nõukogu võttis 18. detsembril 2023 vastu otsuse (ÜVJP) 2023/2876, ([7]) millega pikendati vabastust veel kuni 1. juunini 2024, et hõlbustada abi kiiret kohaletoimetamist ning tagada prognoositavus ja õiguskindlus osalejatele, kelle suhtes kohaldatakse nimetatud vabastust.

(8) Selleks et suurendada kooskõla liidu piiravate meetmete režiimide ja ÜRO Julgeolekunõukogu või selle sanktsioonide komiteede poolt vastu võetud režiimide vahel ning tagada humanitaarabi jätkuv õigeaegne kättetoimetamine või toetada muud tegevust, millega toetatakse inimeste põhivajaduste rahuldamist, leiab nõukogu, et otsusega (ÜVJP) 2023/408 kehtestatud vabastus tuleks asendada vabastusega otsuse 2013/255/ÜVJP alusel loetellu kantud füüsiliste ja juriidiliste isikute, üksuste ja asutuste suhtes kohaldatavate varade külmutamise meetmete ning neile rahaliste vahendite ja majandusressursside kättesaadavaks tegemise piirangute suhtes ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 2664 (2022) osutatud osalejate ning organisatsioonide ja asutuste jaoks, kellele liit on andnud humanitaarpartnerluse tunnistuse, ning organisatsioonide ja asutuste jaoks, mille on sertifitseerinud või mida on tunnustanud mõni liikmesriik või liikmesriikide spetsialiseeritud asutused. Kõnealust vabastust tuleks kohaldada kuni 1. juunini 2025 kooskõlas otsuse 2013/255/ÜVJP kohaldamise lõppkuupäevaga, pidades silmas, et piiramata otsuse 2013/255/ÜVJP läbivaatamist, kavatseb nõukogu seda vabastust pärast 1. juunit 2025 veel pikendada. Lisaks leiab nõukogu, et muuta tuleks olemasolevat vabastusmehhanismi nende organisatsioonide ja osalejate jaoks, kes osalevad humanitaartegevuses ja kelle suhtes eespool osutatud vabastust ei kohaldata. Samuti leiab nõukogu, et tuleks lisada nimetatud erijuhtudega seotud läbivaatamisklausel.

(9) Käesoleva otsusega ette nähtud teatavate meetmete rakendamiseks on vaja täiendavaid liidu meetmeid.

(10) Otsust 2013/255/ÜVJP tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust 2013/255/ÜVJP muudetakse järgmiselt.

1) Artikkel 28a asendatakse järgmisega:

([2]) Nõukogu 14. veebruari 2023. aasta otsus (ÜVJP) 2023/338, millega muudetakse piiravaid meetmeid käsitlevaid teatavaid nõukogu otsuseid ja ühiseid seisukohti, et lisada neisse sätted humanitaarkaalutlustel tehtava erandi kohta (ELT L 47, 15.2.2023, lk 50).

([3]) Nõukogu 31. märtsi 2023. aasta otsus (ÜVJP) 2023/726, millega muudetakse piiravaid meetmeid käsitlevaid teatavaid nõukogu otsuseid, et lisada neisse sätted humanitaarkaalutlustel tehtava erandi kohta (ELT L 94, 3.4.2023, lk 48).

([4]) Nõukogu 27. novembri 2023. aasta otsus (ÜVJP) 2023/2686, millega muudetakse piiravaid meetmeid käsitlevaid teatavaid nõukogu otsuseid, et lisada neisse sätted humanitaarkaalutlustel tehtavate erandite kohta (ELT L, 2023/2686, 28.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2686/oj).

([5]) Nõukogu 23. veebruari 2023. aasta otsus (ÜVJP) 2023/408, millega muudetakse otsust 2013/255/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Süürias (ELT L 56 I, 23.2.2023, lk 4).

([6]) Nõukogu 14. juuli 2023. aasta otsus (ÜVJP) 2023/1467, millega muudetakse otsust 2013/255/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Süürias (ELT L 180, 17.7.2023, lk 41).

([7]) Nõukogu 18. detsembri 2023. aasta otsus (ÜVJP) 2023/2876, millega muudetakse otsust 2013/255/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Süürias (ELT L, 2023/2876, 19.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2876/oj).

„*Artikkel 28a*

1. Artikli 28 lõigetes 1, 2 ja 5 sätestatud keelde ei kohaldata kuni 1. juunini 2025 selliste rahaliste vahendite, muu finantsvara või majandusressursside eraldamise, töötlemise või maksmise või kaupade tarnimise ja teenuste osutamise suhtes, mis on vajalik humanitaarabi õigel ajal kohaletoimetamiseks või inimeste põhivajadusi toetava muu tegevuse toetamiseks, kui sellist abi ja muud tegevust viivad ellu:

a) Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (ÜRO), sealhulgas selle programmid, fondid ning muud üksused ja asutused, samuti selle spetsialiseeritud asutused ja seotud organisatsioonid;

b) rahvusvahelised organisatsioonid;

c) humanitaarabiorganisatsioonid, kellel on ÜRO Peaassamblees vaatleja staatus, ja nende humanitaarabiorganisatsioonide liikmed;

d) kahe- või mitmepoolselt rahastatavad valitsusvälised organisatsioonid, kes osalevad ÜRO humanitaarabikavades, ÜRO pagulasküsimusega tegelemise kavades, muudes ÜRO üleskutsetes või humanitaarabiklastrites, mida koordineerib ÜRO humanitaarasjade koordinatsioonibüroo;

e) organisatsioonid ja asutused, millele liit on andnud humanitaarpartnerluse tunnistuse või mille on sertifitseerinud või mida on tunnustanud mõni liikmesriik kooskõlas riigisiseste menetlustega;

f) liikmesriikide spetsialiseeritud asutused või

g) punktides a–f osutatud üksuste töötajad, toetusesaajad, tütarettevõtjad või rakenduspartnerid sel ajal kui ja ulatuses, milles nad sellises pädevuses tegutsevad.

2. Artikli 28 lõikes 5 sätestatud keeldu ei kohaldata selliste rahaliste vahendite ega majandusressursside suhtes, mille avalik-õiguslikud asutused või juriidilised isikud või üksused, kes saavad avaliku sektori rahalisi vahendeid, et anda Süürias humanitaarabi või abistada Süüria tsiviilelanikke, teevad kättesaadavaks I ja II lisas loetletud füüsilistele või juriidilistele isikutele ja üksustele, kui selliste rahaliste vahendite või majandusressursside pakkumine on ette nähtud naftatoodete ostuks või transpordiks või seonduvaks rahastamiseks või rahaliseks abiks üksnes selleks, et anda Süürias humintaarabi või abistada Süüria tsiviilelanikke kooskõlas artikli 5 lõikega 3.

3. Käesoleva artikli lõigetega 1 ja 2 reguleerimata juhtudel ning erandina artikli 28 lõigetes 1, 2 ja 5 sätestatud keeldudest võivad liikmesriikide pädevad asutused anda loa teatavate külmutatud rahaliste vahendite või majandusressursside vabastamiseks või teatavate rahaliste vahendite või majandusressursside kättesaadavaks tegemiseks vastavalt tingimustele, mida nad peavad asjakohaseks, pärast seda, kui nad on kindlaks teinud, et need rahalised vahendid või majandusressursid on vajalikud humanitaarabi õigel ajal kohaletoimetamiseks või inimeste põhivajaduste rahuldamist toetava muu tegevuse toetamiseks.

4. Kui asjaomane pädev asutus ei ole viie tööpäeva jooksul lõike 2 kohase loa taotluse kättesaamisest teinud negatiivset otsust, nõudnud teavet või teatanud lisaaja vajadusest, siis loetakse luba antuks.

5. Artikli 28 lõikes 5 sätestatud keeldu ei kohaldata selliste rahaliste vahendite ega majandusressursside suhtes, mille diplomaatilised või konsulaaresindused teevad kättesaadavaks I ja II lisas loetletud füüsilistele või juriidilistele isikutele või üksustele, kui selliste rahaliste vahendite või majandusressursside eraldamine on kooskõlas artikli 5 lõikega 4.

6. Asjaomane liikmesriik teatab teistele liikmesriikidele ja komisjonile lõigete 3 ja 4 alusel loa andmisest nelja nädala jooksul pärast sellise loa andmist.“

2) Artiklisse 34 lisatakse järgmine lõik:

„Artikli 28a lõigetes 1–4 osutatud erijuhud seoses artikli 28 lõigetega 1, 2 ja 5 vaadatakse läbi korrapäraselt ja vähemalt iga 12 kuu järel või mõne liikmesriigi, kõrge esindaja või komisjoni kiireloomulisel taotlusel, kui asjaolud on põhjalikult muutunud.“

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 27. mai 2024

Nõukogu nimel

eesistuja

J. BORRELL FONTELLES